

VERENIGING HET
MUSEUM

**Jaarverslag
Vereniging 'Het Museum'
2016**

Jaarverslag
Vereniging 'Het Museum'
2016

Inhoudsopgave

- 5 voorwoord
- 6 organisatie
- 9 Verslagen werkgroepen en activiteiten Vereniging Het Museum (VHM)
en de Stichting Exploitatie Het Museum in het Hart van Winterswijk (SEM)
- 15 Financieel overzicht 2016
 - a. Balans per 31 december 2016 en 2015
 - b. Staat van kosten en opbrengsten 2016 en 2015
 - c. Reservering vermogen
 - d. Toelichting jaarcijfers
- 21 Overzicht (pers)publicaties

Samenstelling jaarverslag: Dhr. J.H. Winkelhorst

Eindcorrectie: Mw. C.A. van der Sluis

Voorwoord

In april 2016 werd tijdens de jaarlijkse ledenvergadering door de leden een bijna geheel nieuw bestuur gekozen. Alleen Wim Scholtz en Jan Goorhuis bleven de ankers en vormden met hun kennis en ervaring ook in 2016 het historische geweten van het bestuur. De nieuwelingen werden door dit illustere tweetal met enige regelmaat op de rails gehouden. Dat betekent niet dat vernieuwing slecht is, integendeel. Wat mijzelf betreft, heb ik dit jaar voornamelijk als een kennismaking ervaren omdat er onvoorstelbaar veel gebeurt; ik viel vaak van de ene verbazing in de andere.

Het is mij opgevallen, dat de ruim honderd vrijwilligers zeer gemotiveerd en betrokken zijn bij hun inzet in het belang van VHM! Voor mij is de structuur van alles wat er gebeurt nog steeds niet helemaal duidelijk. Wie kan ik raadplegen voor een bepaalde aangelegenheid? Wie is waarvoor het aanspreekpunt? Ik kom er vast allemaal nog wel achter.

Het belangrijkste is in ieder geval de goede sfeer die ik overal tegenkom, zowel onder de vrijwilligers als binnen de beide besturen. En dat is uiteindelijk de beste garantie voor de goede voortgang van alles waarmee wij naar buiten treden. Zijn wij het altijd allemaal eens met elkaar? Nee, natuurlijk niet. Binnen het bestuur vinden forse discussies plaats en daar is niets mis mee.

Vele vrijwilligers zijn qua leeftijd net iets boven het gemiddelde en wij moeten er met zijn allen voor willen zorgen dat wij werkzaamheden van elkaar overnemen als dat nodig is. Samen kunnen wij op die manier Het Museum de komende jaren groeiend en bloeiend houden, want dat is Het Museum meer dan waard!

Het hoofdpijndossier was natuurlijk het belevismuseum in de Meddosestraat. Op het randje van 2016 kon de stichting het huurcontract met de Woonplaats tekenen, maar voordat dit gebeurde heeft het stichtingsbestuur een prestatie van formaat geleverd in het overleg met een veelheid van partijen zoals de gemeente, de Woonplaats, de Lichtenvoorde, de provincie en de vele geldschieters! Hierbij dus van harte mijn complimenten richting het bestuur van de stichting in het algemeen en Wim ter Haar, de voortdurende dieselmotor, in het bijzonder! Zonder hem had het belevismuseum niet in de steigers gestaan!

In dit jaarverslag kunt u lezen welke activiteiten er ook in 2016 weer allemaal zijn ontplooid. En dat is een indrukwekkende lijst waaraan veel, heel veel werk en deskundigheid ten grondslag liggen. Ik wens u veel leesplezier toe.

Hans van Lith, voorzitter Vereniging Het Museum.

JAARVERSLAG VERENIGING 'HET MUSEUM'

Dagelijks bestuur per 01-01-2016

Dhr H.J.G.ten Kate	voorzitter a.i
Dhr. J.H. Winkelhorst	aspirant secretaris
Mw. H.M.A. Eijkman-Weelink	penningmeester

Overige bestuursleden

Dhr. J.Goorhuis
Dhr. M.G.N de Pree
Dhr. J.W. Scholtz
Mw. H. Waalders
Dhr. W.T.H. Eijkman

Ereleden

Dhr. G. ter Haar
Mw. A.C.E. Vermeij-Betting (eind 2016 werd ons erelid opgenomen in het Hospice en begin 2017 bereikte ons het droevige nieuws dat zij was overleden)

Bestuurswisselingen in 2016

Begin 2016 beëindigde de heer H.J.G. ten Kate zijn taak als voorzitter a.i. Tot en met de ledenvergadering werd de functie van voorzitter waargenomen door de heer. J.W. Scholtz.

In de ledenvergadering van 12 april 2016 werd een vrijwel compleet nieuw bestuur gekozen. Van de oude bestuursleden bleven slechts de heren J.W. Scholtz en J.H. Goorhuis zitten. Vanaf 12 april 2016 bestaat het bestuur uit:

Dhr. H. van Lith	voorzitter
Dhr. J.H. Winkelhorst	secretaris
Dhr. H.J.M. van Swaaij	penningmeester
Dhr. S. Kemeling	2e secretaris
Mw. R. Brongers	vicevoorzitter
Dhr. J.W. Scholtz	bestuurslid
Dhr. J.H. Goorhuis	bestuurslid

De scheidende bestuursleden werden in de ledenvergadering hartelijk bedankt voor hun verdiensten voor de VHM als bestuurslid. Zij kregen een bloemetje aangeboden.

Bijzondere vermeldingen

In de loop van het jaar nam de heer Jan Bouwman afscheid als medewerker van de Vereniging Het Museum. Na vele jaren het aanspreekpunt te zijn geweest, zette hij een punt achter zijn werkzaamheden. Het bestuur van de VHM is hem bijzonder erkentelijk voor het vele werk, dat hij gedurende zo lange tijd heeft gedaan. Het hiaat, dat viel door zijn vertrek, kon gelukkig worden opgevuld door de komst van mevrouw Kathleen Richter. Zij kon aan de slag in de vorm van een werkervaringsplaats. Dit voor een periode van zes maanden. Dat deze periode inmiddels is verlengd met nog eens zes maanden geeft wel aan dat zowel de VHM als de SEM uitermate tevreden zijn over haar inzet en kunde.

Medewerkers

Joop Bilderbeek, Willy Bilderbeek, Chris Boomsma, Fred Bos, Henk Braakhuis, Rob Brombacher, Piet Hein Brouwer, Jan Dijk, Jos Eekelder, A.W. Egbers-Renskers, Lenie Eijkman, Willy Eijkman, Ab Govers, Sixtina. Harris, Gerard Helmink, Netty van den Heuvel, Wim Hijink, Hugo Hoekstra, Arie. Hogeslag, Ton Hoogenraad, Bennie ten Hoopen, Wim Hulscher, Bennie Jansen, Henk Kleinhesselink, Agnes Kocken, Jan Korthout, Dora Korving, Jan Kuenen, Henk Lammers, A. Leurdijk, J. te Lintum, Gerrit Meinen, Bennie. Nees, Joke Oonk, Siny Pampiermole, Wieberen van der Plaats, Nella en Rinus de Pree, Wim Putto, Joop Rietberg, Wout Roelofsen, Heinz Rossmüller, Dick Ruhe, Gé Ruiten, Els Scholtz, Jopie Schreurs, Marianne Schröder, Wim te Selle, Gerard Siebelink, Willy Siebelink, M. Simonetti, Janet Sloot, Nanny van der Sluis, Dinie Sluiskes-Horst, Ida Spenkelink, Ingrid Strik, Jan Tjalkens, Wim Toebes, Dick Ubbels, Durk van der Veen, Wim Vermeij, Hanneke Waalders, Dely Vermeij-Betting, Harm Westerdiep, Ineke Wezenaar, Kathleen Richter, Wim Beernink, Wilma Geerts, Gerard Knook, Jennie Heesen, Josee de Jong, Joop Peters, Rudie Roerdinkholder, Wim ter Vrugt, Theo Branten, Gerard Hilferink, Ritie te Hofste, Else Klomps, Johan Lighterink, Cees Ehlers, Willem Peletier, Anja Brethouwer, Tienke Brouwer, Will de Graaff, Vlok van Harten, Else Klomps, Wim Nijhof, Loes Tieman, Krijn Buchly, Henk Jonker, Jan Mulder

Samenwerking

Er wordt zeer nauw samengewerkt met de SEM. In het afgelopen jaar zijn de VHM en de SEM steeds nader tot elkaar gegroeid. Steeds vaker wordt naar buiten opgetreden als één organisatie. Samengewerkt wordt er ook met de plaatselijke VVV, 100% Winterswijk, de Stichting Vrienden van de Jacobskerk, Vereniging Monumentenbelangen en Gelders Erfgoed. Zeer nauw wordt samengewerkt met de Stichting de Lichtenvoorde en deze samenwerking zal na de opening van het nieuwe museum in de Meddosestraat nog versterkt worden. Er worden goede contacten onderhouden met omliggende musea. Waar mogelijk wordt samengewerkt. Met de Stichting Zorgcombinatie Marga Klompé en het Streekziekenhuis bestaan nauwe banden met het oog op het reminiscentieproject. Ook over de grens worden contacten onderhouden met aanverwante organisaties. Daarnaast zijn er regelmatig contacten met de Stichting Kolle Kaal en de G.A. van der Lugt Stichting, met meerdere onderwijsinstellingen in Winterswijk en met het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL). In de gemeentelijke adviescommissie Cultuurhistorie wordt de vereniging vertegenwoordigd door de heer. J.H. Goorhuis.

Taakvelden

Ledenbeheer:	Dhr. M.G.N. de Pree, Mw. J. Heesen
Contributie incasso	Dhr. M.G.N. de Pree
Public Relations	Dhr. J.H. Winkelhorst
Archeologie	Dhr. J.H. Goorhuis
Boekverkoop	Mw I. Wezenaar
Collectiebeheer algemeen	Mw. D. Sluiskes Mw. S. Pampiermole Mw. H.M.A. Eijkman
Inname beheer	Dhr. H. Hoekstra
Museum Nieuws	Dhr. J.W. Scholtz Mw. C.A. van der Sluis Dhr. M.G.N. de Pree (eindcorrectie) Mw. J. Heesen (adressenbeheer)
Monumenten	Dhr. J.H. Goorhuis Dhr. J.W. Scholtz
Herinneringskoffers tentoonstellingen	Dhr. G. Siebelink
Historisch Informatiepunt	Mw. W. Bilderbeek
Transcriptie	Dhr. D. Ruhe
Kleding en Textiel	Mw I. Spenkelink
Schilderijbeheer	Dhr. J.W. Scholtz Dhr. S. Kemeling
Restauratie	Dhr. G. Hengeveld (schilderijen) Dhr. H. Hoekstra (diversen)
Textielbedrijven	Dhr. W.T.H. Eijkman Dhr. J. Korthout
Films-dia;s-foto's	Dhr. W.T.H. Eijkman
Kunst Ende/Exposities	Dhr. J.W. Scholtz Mw. H. Waalders Dhr. J.H. Winkelhorst
Winterprogramma/lezingen/excursies	Dhr. J.W. Scholtz Dhr. A. Govers
Oral History	Dhr. D. Ruhe
Geologie	Dhr. J. Tjalkens
Computerondersteuning	Dhr. H. Kleinhesselink
Website	Dhr. G. Siebelink Dhr. J.H. Winkelhorst

Verslagen werkgroepen en andere activiteiten

Bouwgroep

De bouwgroep heeft ook in 2016 weer heel wat klussen geklaard, te veel om allemaal op te noemen. Wat volgt is slechts een schijntje van wat er allemaal is gedaan in de Museumfabriek. Diverse glas-in-loodramen zijn voorzien van een omranding waar achter verlichting is geplaatst. Vervolgens zijn de ramen aan de wanden bevestigd, waar ze weer in volle glorie kunnen worden bewonderd. In het kader van de brandveiligheid is een plafond aangebracht en zijn installatiewerkzaamheden verricht. Op deze wijze kon een aantrekkelijke kostenbesparing worden bereikt. De wanden en plafonds zijn geschilderd, waardoor het totaal een prachtig geheel vormt. Ook zijn allerlei hand- en spandiensten verleend aan de wevers- vrijwilligersgroep bij het opknappen van werktuigen en machines in de 'Snijzaal'. Alle machines werken inmiddels weer en vormen een echte publiekstrekker. Door de bouwgroep zijn natuurlijk ook veel reparatie- en onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan allerhande items in de collectie.

Afdeling boekverkoop

Het aantal boeken dat is verkocht is in vergelijking met 2015 fors gestegen. De verkoop in 2015 bedroeg circa 110 exemplaren tegen 200 exemplaren (inclusief verkoop via website en email) in 2016. Daarnaast werden er nog meerdere boeken verkocht in Museum Kunst Ende. Dit is te danken aan de toenemende aanloop van individuele bezoekers, maar zeker ook die van groepen. De boekenmolen met afgeprijsde boeken bij de ingang en de boeken die op de tafel liggen uitgestald vallen goed op. Daar zijn ook de boeken te vinden die inmiddels in de winkels zijn uitverkocht. Evenals vorig jaar zijn er dit jaar geen boeken uitgegeven in beheer van de VHM. Wel is het tweede deel van het boek over straatnamen van de heer W. Peletier in de Museumfabriek gepresenteerd.

Mini-exposities en herinneringskoffers

Zoals onze leden zullen weten worden er in de Museumfabriek sinds 2012 mini-exposities voorbereid en herinneringskoffers gemaakt, die zijn terug te vinden op de vier locaties van de Stichting Zorgcombinatie Marga Klompé. Afgelopen jaar waren er exposities met de thema's 100 jaar Excelsior, busvervoer, treinen en foto's van de heer Van Vollenhoven te zien. Eind oktober zijn deze exposities vervangen door vier nieuwe exposities. De thema's zijn deze keer: Hulzer Willem (Willem Wilterdink), klederdracht, kinderspel en 400 jaar Grolsch. De exposities waren niet mogelijk geweest zonder de steun van de familie Wilterdink, die veel foto's en diverse voorwerpen beschikbaar heeft gesteld, en zonder de steun van het Stadsmuseum in Groenlo, dat voorwerpen en foto's over de historie van de Grolsche bierbrouwerij belangeloos ter beschikking heeft gesteld. Daarvoor onze dank. Ook anderen, die hebben meegewerkt aan het tot stand komen van de exposities, worden vriendelijk bedankt. Zonder hun hulp was het de samenstellers van de exposities niet gelukt enkele mooie exposities te maken met leuke blikvangers. De exposities zijn nog altijd te zien in de Pelkwijk, de Vredense Hof, de Berkhof en de Pronsweide. Ook het

Streekziekenhuis Koningin Beatrix heeft inmiddels een eerste herinneringskoffer in gebruik. De kans bestaat, dat daar in de nabije toekomst ook een vitrine kan worden ingericht.

Werkgroep kleding en textiel

De werkgroep kleding en textiel heeft de werkzaamheden op een iets lager pitje gezet. Daar was trouwens niet veel van te merken. Twee van de vijf leden van de werkgroep zijn gestopt met hun inbreng. Een van de vrijwilligers verhuisde naar Duitsland en de tweede vond ander vrijwilligerswerk dat haar meer aansprak. Met de kleinere bezetting worden nog altijd kleding- en textielstukken uitgezocht, van een registratienummer voorzien, gefotografeerd en in kasten en zuurvrije dozen opgeruimd. Er wordt natuurlijk gezocht naar nieuwe vrijwilligers. Dat de dames actief zijn blijkt wel uit het feit dat zij er, ondanks de kleine bezetting, in zijn geslaagd een tweetal kleinere exposities in de Museumfabriek in te richten. De exposities 'Van baby tot kleuter' en 'Gebruiken rond de rouw' zijn een waar succes gebleken. De toeloop was veel groter dan verwacht. Het is dan ook de bedoeling dat met het inrichten van dergelijke kleinschalige exposities in de Museumfabriek wordt doorgegaan.

Museum Kunst Ende

In Museum Kunst Ende zijn natuurlijk ook in 2016 weer de nodige activiteiten geweest. Deze dependance van de Vereniging Het Museum begint meer en meer een begrip te worden in Winterswijk. In het afgelopen jaar waren in het museum de exposities 'Willem Sluiskes: artistieke impressies', 'Kamp Wenters', 'Winterswijk met Varve' en de expositie met werk van Riek van der Lichte te zien. Ook konden belangstellenden in de loop van het jaar weer werkstukken bewonderen van leden van het WAS. Voorlopig zijn er nog geen concrete aanwijzingen dat het pand waarin Museum Kunst Ende is gehuisvest door De Woonplaats wordt verhuurd of verkocht. Daarom wordt door meerdere vrijwilligers voortdurend gewerkt aan het tot stand komen van nieuwe exposities. Dat die ook meerdere dagen per week toegankelijk zijn voor publiek is vooral te danken aan de vrijwilligers die het museum week in, week uit tijdens de openingsuren bemannen.

De geologiecollectie

Bezoekers van de Museumfabriek toonden veel belangstelling voor de fantastische geologiecollectie die daar te zien is. Vooral ook jongeren vergapen zich aan de collectie en kunnen soms nauwelijks geloven dat er op de plaats waar nu Winterswijk ligt ooit haaien zwommen en mammoeten rondliepen. Zeer geïnteresseerd waren bezoekers in de grote variatie van de geologische tijdperken die in Winterswijk aan de oppervlakte komen. Het project 'Winterswijk onder de grond' werd door de scholieren met enthousiasme begroet.

Historisch Informatiepunt (HIP)

Het HIP is in 2016 redelijk bezocht. Ondanks de beperkte openingstijden kwamen er meer bezoekers dan voorgaande jaren. Op sommige dagen waren er zelfs vijf tot zes bezoekers, maar op andere middagen geen enkele. Onder de bezoekers ook dit jaar weer veel stamboomonderzoekers

uit Winterswijk, maar soms ook van verder weg, zoals de Verenigde Staten. Naast het onderzoek naar voorouders, een overzichtelijk werk, waren er afgelopen jaar ongeveer evenveel verzoeken voor informatie over een bepaald geschiedkundig onderwerp. Dat is vaak minder overzichtelijk. Met hulp van het HIP werd onder meer onderzoek gedaan naar straatnamen, radmakers in de buurtschappen, erve Oossink, het weversgilde, het Ambonezenkamp en het woonwagencentrum Dennenoord.

Archeologische werkgroep

In het verslagjaar hebben de gebruikelijke activiteiten plaatsgevonden. Er is informatie verstrekt aan de archeologische bureaus. Tevens zijn enkele kleine archeologische waarnemingen verricht. Er zijn archeologische bijeenkomsten bijgewoond en er werden lezingen bezocht. Met andere Achterhoekse gemeenten, historische verenigingen, meerdere musea en archeologische bureaus werd meegewerkt aan de tentoonstelling 'Archeologie uit je achtertuin!' in het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden. Naar aanleiding daarvan verscheen het boekje 'Uit de Achterhoek – verhalen in de bodem'. Het afgelopen jaar is Marc Kocken gestopt als regionaal archeoloog; hij heeft de regio verlaten.

Het winterprogramma 2016

Het winterprogramma bestond in 2016 weer uit een reeks lezingen. De eerste lezing in januari over de verdedigingswerken van Grol werd verzorgd door de heer J. v.d. Pluijm, kenner van de Grolse geschiedenis. Helaas is hij in oktober overleden. De heer C. Grauw was verantwoordelijk voor een interessante lezing over cello- en vioolbouw. De eerste lezing in de loop van november werd verzorgd door de heer W. Peletier. Hij besteedde aandacht aan onderwerpen als natuur en landschap, buurtschapsnamen, grensligging, delfstofwinning en verwerking, molens en onderwijs en recreatie. De heer H. te Kulve verzorgde een lezing onder de titel 'Grensbeleving in het heden en verleden'. De lezing stond in het teken van '250 jaar grens', waarin de grote geschiedenis samenvloeit met de kleine geschiedenis van de bewoners aan de grens. Smokkel, oorlog, handel en familiebanden spelen daarin een voorname rol. 'Het Instituut voor Arbeidsontwikkeling (IvAo)-Nivon' is de titel van de lezing van ons bestuurslid de heer S. Kemeling. Hij verzorgde een avond met veel beeldmateriaal over ruim negentig jaar socialistisch vormingswerk, de socialistische cultuurbeweging en natuurvriendenhuizen. Er werd een uniek filmpje getoond uit 1933 over de opening van de Hermanshoeve in Meddo.

Fietstochten

De historische fietstochten waren als vanouds succesvol. Er werd steeds in twee groepen gefietst, wat wel nodig was bij een gemiddelde grootte van dertig tot veertig personen per groep. Onderwerpen waren de vuurtorens van Borken, het oorlogsmuseum van Rien Koskamp in Barlo, grensstenen in Oeding (met medewerking van Bauke Tijmstra) en de slag bij Stadtlohn als onderdeel van de Dertigjarige Oorlog (met medewerking van stadsarchivaris Ulrich Söbbink).

Schilderijen

Verzameld worden uitsluitend schilderijen die van streekhistorisch belang zijn. Gewoonlijk krijgen wij die geschonken, in bijzondere gevallen worden ze gekocht en in zeer bijzondere gevallen betalen wij ze met hulp van een bank of sponsor. Dit jaar hebben wij nauwelijks geld besteed aan schilderijen. Enkele belangwekkende aanwinsten zijn een portret door Piet te Lintum van J.H. Weideman, directeur van textiel fabriek De Hazewind, twee kinderportretjes getekend door Jaap Rooke en een gekalligrafeerde spreuk door Marius van Dugteren. Heel verguld waren we ook met een door P. Hoogstra geschilderd Winterswijks landschap. Hoogstra was leraar tekenen en schilderen aan de Ambachtsschool en is wat ondervertegenwoordigd in de verzameling van de vereniging. Voor bijna elke tentoonstelling, maar ook voor lezingen, illustraties in tijdschriften enz. kunnen we putten uit onze eigen collectie.

Films, dia's en foto's

In 2016 waren er opnieuw de filmavonden met beelden uit het verleden van Winterswijk. De heer W.T.H. Eijkman vertelde op zijn eigen karakteristieke en deskundige wijze het verhaal bij iedere film. De vier avonden in de muziekschool Boogie Woogie werden ook dit jaar goed bezocht. Er moest zelfs een extra avond worden ingelast. Voor De Sociëteit werd een filmmiddag ingelast, omdat bij deze vereniging een lezing uitviel. Deze voorstelling was in de voormalige katholieke pastorie. In totaal bedroeg het aantal toeschouwers 320 personen.

In het verslagjaar werd verder gewerkt aan de binnengekomen foto's van het voormalige Koninklijk Winterswijks Mannenkoor. Fotoboeken van Weverij Meijerink en Zonen werden nog eens doorgespit op persoonsnamen. De collectie fototoestellen, filmcamera's en filmprojectoren zijn inmiddels uitgesteld in de voormalige kantine, achter in de museumhal.

Werkgroep transcriptie

De werkgroep transcriptie heeft zich vooral beziggehouden met stukken over het in 1682 heropgerichte weversgilde van Winterswijk en met charters van kasteel Berg uit de 15e eeuw. Wat het weversgilde betreft was de aandacht vooral gericht op de namenlijsten van de leden van het gilde met hun knechten of leerlingen uit de 18e eeuw. Van Huis Berg zijn 22 charters uit de 15e eeuw getranscribeerd. Deze stukken bevinden zich in het archief van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers en de dependance, het archief van huis Berg. Voor de zomerstop is de werkgroep op bezoek geweest op Slot Anholt. De archivaris de heer Van Krugten verzorgde daar een bijzondere rondleiding. Met hem is de afspraak gemaakt dat de werkgroep de Anholtse stukken die betrekking hebben op de heerlijkheid Bredevoort en met name Winterswijk worden getranscribeerd, een vorm van samenwerking dus. Hiervoor is een tweede bezoek aan Anholt gebracht en zijn stukken gekopieerd. Het is waarschijnlijk dat de stukken die van 1562 dateren door dominee Stegeman zijn gebruikt voor zijn 'Oude Kerspel Winterswijk'. Het archief van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers is twee keer bezocht voor de controle van teksten van het weversgilde en voor het uitzoeken van nieuw werk. De werkgroep bestaat nu uit zeven leden en kwam in 2016 dertien avonden bij elkaar.

Textielbedrijven, weverijtechniek en textielproductie

Door vrijwilligers werd in 2016 flink gesleuteld aan de weefgetouwen. De drie mechanische weefgetouwen zijn zover gerestaureerd dat ermee geweven kan worden. Er konden dus ook demonstraties worden gegeven. Deze demonstraties, onder meer op de Gelderse Museumdag, waren zeer in trek bij de bezoekers. Textieldeskundigen hebben de twee antieke houten handweefgetouwen, die reeds vele jaren in het bezit zijn van de vereniging, opgeknapt. Ook deze weefgetouwen kunnen nu weer voor demonstraties worden gebruikt. Ook is een handweefgetouw, beschikbaar gesteld door Museum Bussemaker in Borne, gebruiksklaar gemaakt. Een speciale plaats is ingeruimd voor het houten Jacquardweefgetouw dat in 2016 volledig werd hersteld een veel aandacht trekt. Tegen het eind van het jaar is begonnen met het gebruiksklaar maken van de breimachines. Een ervan is nu zover opgeknapt dat er een stukje stof op gemaakt kan worden. Aan deze breimachines zal ook in 2017 verder worden gewerkt.

Activiteiten in de Museumfabriek

In de zomer heeft een groepje, bestaande uit enkele bewoners van het AZC en enkele begeleiders, een bezoek gebracht aan de Museumfabriek. Daar kregen zij een rondleiding door enkele vrijwilligers. Als thema was gekozen: het leven van vroeger aan de hand van kleding. Natuurlijk werd in dat kader ook een bezoekje gebracht aan de 'Snijzaal', waar de weefgetouwen staan opgesteld. Veel belangstelling bestond voor een eeuwenoude bijbel, de Tweede Wereldoorlog en het landschap. Een enkele bezoeker voelde er wel voor aan de slag te gaan als vrijwilliger. Over de inzet van AZC'ers zijn de eerste contacten gelegd.

Er waren meerdere lezingen en een boekpresentatie in de Museumfabriek. Het complex ontwikkelt zich meer en meer tot een 'culturele omgeving' waar veel activiteiten samenkomen.

KunstOer 2016 met Pinksteren kan gerust een succes worden genoemd. In totaal bedroeg het aantal bezoekers dat een rondleiding kreeg onder leiding van vrijwilligers ruim vierhonderd. Steeds weer hoorde je opmerkingen als: 'Wat is hier veel te zien; ik wist niet dat het zo groot was.'

Zeer bijzonder was het bezoek van ruim 80 Duitse jongeren aan de Museumfabriek. Zij kregen een film te zien waarin de schrijfster van 'De Schuilplaats', Johanna Reiss, vertelt over de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog. De jongeren waren diep, maar dan ook echt diep onder de indruk. Zelfs na de film kon je in de Museumfabriek een speld horen vallen.

In het kader van het textielproject van Kunstwijs zijn er diverse groepen vanuit het basisonderwijs op bezoek geweest. Na een korte inleiding volgde een instructieve historische film in het 'Juniorlab' over de textielfabrieken en de textielschool. De kinderen werden vervolgens in drie groepen verdeeld die een rondleiding kregen langs onder meer werkende textielmachines. Ook brachten zij een bezoek aan het depot en werden zij rondgeleid in de museumhal langs de daar tentoongestelde collectie. De winnares van de prijsvraag: maak een onderwerp voor een loper voor de Wereld van Wenters, het belevenismuseum, werd met haar klas en een aantal vrijwilligers van de VHM uitgenodigd om Gaudium te bezoeken. Aldaar zagen zij dat het ontwerp voor een groot gedeelte al uitgevoerd was. De reacties waren van alle kanten positief. Het is een project geweest dat voor herhaling vatbaar is.

Kerstmarkt

De deelname aan de Kerstmarkt in de Meddosestraat bleek een schot in de roos. Er werd niet alleen veel verkocht, maar de deelname leverde ook nieuwe leden en vrijwilligers op en eveneens aanvullingen op de bestaande collectie. Vele tientallen belangstellenden maakten voor het eerst kennis met de drie panden waarin het nieuwe museum wordt gehuisvest.

Financiële paragraaf

Vereniging Het Museum
Winterswijk

Winterswijk, 27 februari 2017,

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u het financieel jaarverslag over 2016.

Het verslag bestaat uit de volgende bijlagen:

Balans per 31 december 2016 en 2015
Staat van kosten en opbrengsten 2016 en 2015
Reservering vermogen
Toelichting jaarcijfers

H.J.M. van Swaaij
Penningmeester

Balans per 31 december 2016 en 2015

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Activa</u>		
Lening Exploitatie u/g	82.899	85.743
Collectie	354	0
Liquide middelen	92.115	89.423
Kortlopende vorderingen	454	0
Balans totaal Activa	<u>175.822</u>	<u>175.166</u>
<u>Passiva</u>		
Eigen vermogen	174.127	175.166
Kortlopende schulden	1.695	0
Balans totaal Passiva	<u>175.822</u>	<u>175.166</u>

Staat van kosten en opbrengsten 2016 en 2015

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Kosten</u>		
Personeelskosten	2.332	113
Huisvestingskosten	9.790	3.000
Exploitatiekosten	6.927	12.056
Algemene kosten	7.106	4.369
Verkoopkosten	1.349	0
Financiële kosten	282	336
Overige kosten	41	0
	<u>27.828</u>	<u>19.874</u>
<u>Inkopen</u>		
Aankoop boeken	<u>2.656</u>	<u>1.365</u>
	<u>2.656</u>	<u>1.365</u>
<u>Opbrengsten</u>		
Contributies en giften	19.578	19.702
Opbrengst activiteiten	3.245	5.045
Opbrengst verkopen	2.629	2.833
Overige opbrengsten	<u>2.682</u>	<u>2.999</u>
	<u>28.134</u>	<u>30.579</u>
Resultaat	<u>-2.350</u>	<u>9.340</u>

Reservering vermogen

Balanstotaal	175.822	
Belevenismuseum Meddosestraat		30.000
Lening Exploitatie u/g		82.899
Verhuisvoorziening		45.000
Onderzoek		5.000
Aanschaf collectie		5.000
Aanschaf boeken		7.923
	<u>175.822</u>	<u>175.822</u>

Toelichting jaarcijfers

Resultaatverschillen 2016 met 2015

	<u>toe/afname</u>	
<u>Kosten</u>		
Personeelskosten	2.219	1
Huisvestingskosten	6.790	2
Exploitatiekosten	-5.129	3
Algemene kosten	2.737	4
Verkoopkosten	1.349	5
Financiële kosten	-54	6
Overige kosten	41	7
	<u>7.954</u>	
<u>Inkopen</u>		
Aankoop boeken	<u>1.291</u>	8
<u>Opbrengsten</u>		
Contributies en giften	-124	9
Opbrengst activiteiten	-1.800	10
Opbrengst verkopen	-204	11
Overige opbrengsten	-317	12
	<u>-2.445</u>	
Resultaatverschil	<u>-11.690</u>	

Zoals u kunt lezen zitten er verschillen tussen beide jaren aan zowel de inkomsten- als ook aan de uitgavenkant. Behalve door een slechter resultaat wordt dit mede veroorzaakt door een andere indeling en rebrucering van kosten en opbrengsten:

1 Personeelskosten	Andere verdeling kosten, zoals consumpties ed. in de MuseumFabriek nu onder personeelskosten.
2 Huisvestingskosten	€5.000 gebruiksvergoeding MuseumFabriek, kosten KPN t.b.v. alarminstallatie KunstEnde nu onder Huisvestingskosten.
3 Exploitatiekosten	Diverse kosten, zoals drukken Museum Nieuws, kosten lezingen en activiteiten zijn nu onder Exploitatiekosten geboekt.
4 Algemene kosten	€1.500 nog te betalen aan BDO t.b.v. advieskosten inzake BTW plannen.
5 Verkoopkosten	Kosten folders, flyers en posters nu onder Verkoopkosten.
6 Financiële kosten	Nagenoeg gelijk gebleven.
7 Overige kosten	Kas- en betalingsverschillen.
8 Aankoop boeken	Boeken van Peletier en Lichtenbarg.
9 Contributies en giften	Nagenoeg gelijk gebleven.
10 Opbrengst activiteiten	KunstEnde heeft iets meer opgebracht, lezingen ed. minder.
11 Opbrengst verkopen	Nagenoeg gelijk gebleven.
12 Overige opbrengsten	Renteverlaging lening Stichting Exploitatie.

Toelichting jaarcijfers (vervolg)

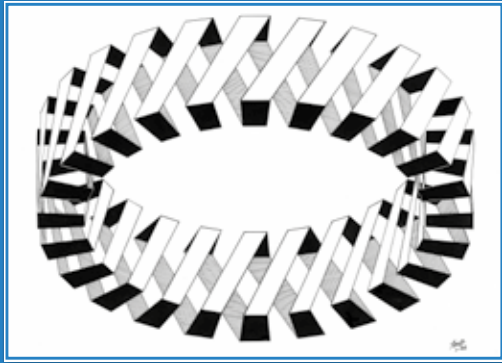
Resultaatverschillen en toekomst

Over 2016 is er een klein negatief resultaat behaald. Dit komt o.a. omdat er besloten is om voor de MuseumFabriek een gebruikersvergoeding van €5.000 per jaar te betalen aan de Stichting Exploitatie, maar ook hebben diverse activiteiten minder opgebracht dan voorheen. In de komende jaren komen de financiën verder onder druk te staan doordat wij €30.000 gaan investeren in roerende zaken in de Meddosestraat. De afschrijvingen hierop bedragen de komende vijf jaar €6.000 per jaar.

De vereniging staat er financieel nog steeds uitstekend voor, er zijn voldoende financiële middelen, maar er zullen wel besluiten genomen moeten worden om het resultaat de komende jaren te verbeteren.

Willem Sluiskes

1932 - 2013

18 DEC. 2015 - 19 MAART 2016

Museum Kunst Ende

Misterstraat 94, Winterswijk
Openingstijden: wo-do-vr: 13.30-16.30 uur
za 10.30-16.30 uur

TENTOONSTELLING

KAMP WENTERS 1948 TOT NU

30 APRIL T/M 9 JULI 2016

Museum Kunst Ende

Misterstraat 94, Winterswijk
Openingstijden: wo-do-vr: 13.30-16.30 uur
za 10.30-16.30 uur

Entree 2 euro, voor kinderen t/m basisschool en leden VHM gratis.

TENTOONSTELLING

RIEK VAN DER LICHTÉ (1908-2001)

Impressies van een levenswerk

21 oktober 2016 - 31 januari 2017

Museum Kunst Ende

Misterstraat 94, Winterswijk
Openingstijden: wo-do-vr: 13.30-16.30 uur
za 10.30-16.30 uur

Entree 2 euro, voor kinderen t/m basisschool en leden VHM gratis.

EXPOSITIE

14 JUNI t/m
30 SEPTEMBER

Iedere dinsdag van 14.00 tot 16.30 uur

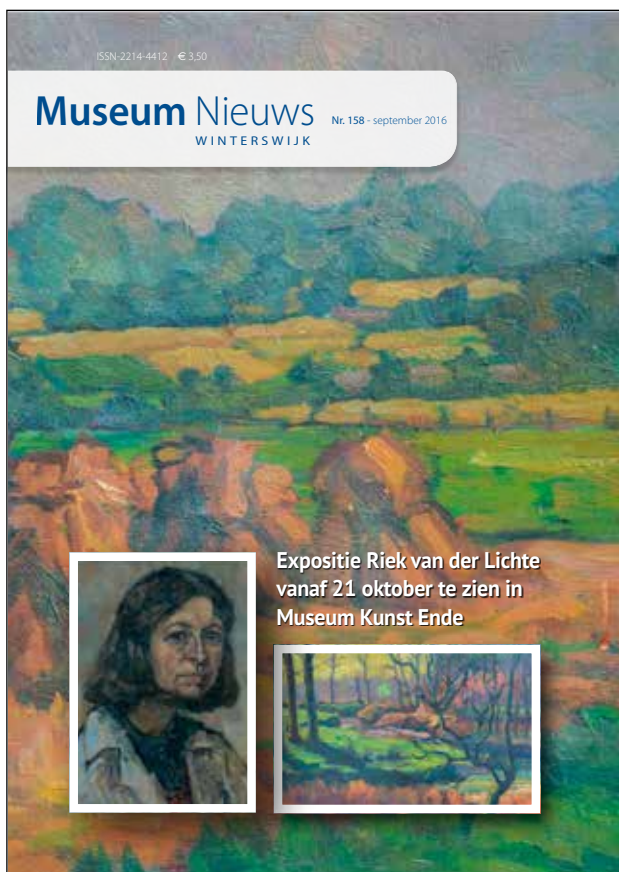

- Van baby tot kleuter
- Gebruiken rond de rouw
- Archeologische collectie
- Geologische collectie
- Collectie historische weefgetouwen

De Museumfabriek

Laan van Hilbelink 6 in Winterswijk. Tel: 0543-533533

Entree: leden gratis, niet leden 2.00 Euro (groepen in overleg)

Expositie Willem Sluiskes in Kunst Ende

De in 1912 in Winterswijk geborene Sluiskes was een van de meest invloedrijke kunstenaars van de Tweede Wereldoorlog. Hij was een van de weinige kunstenaars die op dat moment nog in Nederland leefde en zijn werk werd niet onderdrukt. Sluiskes was een van de weinige kunstenaars die op dat moment nog in Nederland leefde en zijn werk werd niet onderdrukt.

Sluiskes was een van de weinige kunstenaars die op dat moment nog in Nederland leefde en zijn werk werd niet onderdrukt. Hij was een van de weinige kunstenaars die op dat moment nog in Nederland leefde en zijn werk werd niet onderdrukt.

De in 1912 in Winterswijk geborene Sluiskes was een van de meest invloedrijke kunstenaars van de Tweede Wereldoorlog. Hij was een van de weinige kunstenaars die op dat moment nog in Nederland leefde en zijn werk werd niet onderdrukt.

Dinsdag 29 november 2016
Achterhoek Nieuws Winterswijk

Tweede boek Peletier over straatnamen

Willem Peletier heeft het eerste boekje van zijn Nieuwe Beek van zijn Nieuwe Beek afgeleverd. Foto: Bernhard Herfstkamp

'Klendermansweg had Bekendelleweg moeten heten'
Door Bernhard Herfstkamp

WINTERSLUK - Het tweede boek van Willem Peletier over de straatnamen in Winterswijk werd op woensdag 23 november werd gepresenteerd. In dit deel verklaart de oud-leraar de naam van een groot aantal wegen in het buitengebied. Allemaal worden ze echter nog niet besproken, want Peletier heeft nog een derde deel nodig om verhalen te vertellen over het buitengebied. Hij beperkt zich immers niet tot een eenvoudige naamverklaring. Een straat of weg is aangeleid om over veel te schrijven van zich in de directe omgeving ervan bevindt.

Brinkheurne
Een goed voorbeeld is de Slingeweg. Volgens Peletier had deze weg, die van de Kottmoseweg naar de Hijnkheukweg loopt, beter Brinkheurnesweg genoemd kunnen worden. "Het is een merkwaardige naam, want op geen enkel punt is de Slingeweg te zien. Die loopt er min of meer parallel aan". Brinkheurnesweg was beter geweest, omdat de Brinkheurne de enige buurtchap is waar geen straat of weg naar is genoemd. Tot 1 januari 1994 heette de weg Overijse Schoolweg, maar omdat er ook al een weg in 't Woold was is de naam veranderd. De roden? De langs die weg gelegen school in 't Woold was nog in gebruik. Die in de Brinkheurne had een andere functie gekregen.

Ook 'waterserk'
Ondanks de 'verkeerde' naam is de Slingeweg voor Peletier aanleiding om uitgebreid te vertellen over de omgeving. In een denkbeeldige wandeling neemt de schrijver de lezer mee langs de grootste beek van Winterswijk. "Vanaf het punt waar de Boven-Slinge bij Oeding de gemeente binnenstroomt tot de plek bij de Goordiek waar de beek Winterswijk weer verlaat, is op zestien punten in verbande en zandwegen de Slinge te zien. Iets is dat vanaf de Slingeweg dus niet het geval." Daarvoor heeft Peletier verteld over de watermolens langs de beek en is er ruischotens aandacht voor de Bekendelle, "een van de aantrekkelijkste wandelgebieden van Winterswijk".

postadressen met een letter (elk buurtchap had zijn eigen letter) en een huisnummer aangegeven. De nieuwe namen werden door gemeentebesturen samen met de belangverenigingen bedacht. Daarbij werd niet elke bestaande naam gehandhaafd. Daardoor verdwenen bijvoorbeeld de Veenweg in Kotten en werd die de Haverkampstege. En tot ongenoegen van een bewoner in Miste woonde hij opeens niet meer aan Weg rondom het Krel, maar aan de Heenkampstege.

Thematisch besproken
In dit tweede deel bespreekt Peletier de straatnamen thematisch. Natuur en landschap, rotonnen en huizen, ontginning en bodemgebruik, grondwinning en verwerking, molens, verkeer, recreatie en uiterlijk zijn enkele voorbeelden hiervan. De wegen die naar een boerderij zijn genoemd zullen in het derde deel worden behandeld. Dat zal dan zijn achtende boek over Winterswijk zijn.

Het begon met een publicatie over geologie, maar daarna is Peletier zich steeds meer gaan toeleggen op de Winterswijkse geschiedenis. Ook met dit tweede deel over de straatnamen voert hij veel nuttige informatie en mooie verhalen toe. Maar: "Boeken schrijven doe je niet alleen", zet hij. Daarom kreeg Peletier geholpen bij het geschikt maken van de foto's en illustraties voor dit boek.

Officieel sinds 1994
Als het aan Peletier had gelegen was gebeurd als de werkgroep ladden meer straten in het buitengebied een andere, historisch correcte naam gekregen. Dat was gebeurd als de werkgroep 2. De buurtchappen is verschenen bij uitgeverij Fagus in IJzerio en uitgegeven in samenwerking met Vereniging Het Museum.

Het kost €19,95 en is verkrijgbaar bij de boekhandel in Winterswijk.

'Pindakoeken vlogen over de toonbank'

Omdat Piet Mondriaan aan een longziekte leed, verbleef hij in 1898 langere tijd in Winterswijk om te herstellen. In die tijd schilderde hij veel over wat hij zag. "Zeker 1/20 deel van zijn werk gaat over Winterswijk of is eraan gerelateerd", aldus streekhistoricus Wim Scholtz. "Dat was niet gebeurd als hij niet zolang hier was gebleven. Daarmee is Winterswijk voor eeuwig op de kaart gezet."

WINTERSWIJK - Scholtz: "Alle waarden waar zijn vader voor stond, God, Vaderland en Oranje, waren niet aan Piet je bestemd. Hoewel hij christelijk werd opgevoed, leefde hij er niet naar. Het vaderland vulde hij voor Parijs en later New York, waar hij ook overleden is. De kleur oranje vond hij vreemd. Dat is geen kleur. Hij was voorstander van de primaire kleuren." Piet woonde aan de Zoemebank bij zijn ouders in de villa naast de school voor Christelijk Nationaal Onderwijs. Hij kwam op 8-jarige leeftijd in 1880 vanuit Amersfoort naar Winterswijk, omdat zijn vader was

benoemd tot schoolhoofd. Later ging hij in Amsterdam studeren. Scholtz en Liza werden in 1869 geboren voor 2.500 gulden. De school staat op attentiesteen 10, die aan het einde van de Ratumestraat ligt. Van de school is aan de achterzijde nog één overpronklijke buitenmuur

HERSTELLEDE MONDRIAAN ZET WINTERSWIJK VOOR EEUWIG OP DE KAART

over, deze is verwerkt in de bakkers boor.

Bakkerij Ubink
Op de hoek van de Vredensstraat, was bakkerij Ubink gevestigd. Een begrip in Winterswijk. Architect Henk Heesen over de winkel van zijn grootvader: "Een goed product voor een laag prijs. Dat was mijn motto. Mijn moeder Anna staat op de foto (attentiesteen 11). In 1870 werd de Rijkse Hogere Burgerschool gebouwd. Het pildie in de bakkerij vank uit met schuimen die pindakoeken en kokosmakroenen knamen kopen." In een advertentie uit jaren zestig die ongeveer 15 en 25 cent. Zoon Hendrik nam de zaak over en overtuigde Piet Ubink aan de overkant, waar de lagere school en de speelplaats hadden gestaan, een nieuwe woning bouwen. Daar

Streekhistoricus Wim Scholtz en architect Henk Heesen bij de voormalige bakkerij Ubink aan de Ratumestraat, waar nu Hobbyhuis Heinen is gevestigd.

kwam ook een zaak in met "koloniale waren" en een elektrische gedreven graanmalerij. Na maken die ruitroos deed uit van Villa Mondriaan.

Stoef Heesen: "Mijn grootvaders hadden op die plek ook een 'Anging'. Mensen die naar

de kerk gingen, stelden daar paard en wagen, haalden een stoef tegen de kerk in de kerk. Na afloop werd er in de bakkerij koffie gedronken en de boodschappen voor die week opgehaald." De bakkerij is in 1973 getopt omdat er geen opvolger was en verkocht aan Hobbyhuis Heinen.

Attentiestenen (4)
In deze vierde editie van een reeks artikelen over de attentiestenen wordt uitgegaan bij het einde van de Ratumestraat. Daar stond de christelijke school waar Piet Mondriaan er heeft gewoond. Op de hoek met de Vredensstraat was de populaire bakkerij Ubink gevestigd. De winkel-winkel-smeetsaats wordt nu Pison officieel geopend.

Duizenden scholieren op Kamp Wenters

Bijna 70 jaar geleden vertrokken vanuit Winterswijk de eerste kinderen van de openbare basisscholen naar Ameland voor een schoolkamp van acht dagen. De jaren daarna ging het altijd naar Vlieland.

WINTERSWIJK - Naar schatting zijn er in de loop van de jaren ruim 13.000 scholieren uit Winterswijk op Kamp Wenters geweest. Op de basisscholen wordt al maanden voor vertrek uitgezocht naar dit kamp en duizenden Winterswijkers herinneren het zich als een avontuurlijk hoogtepunt uit hun jeugd. Het kamp kan zonder overreding terug worden genoemd en een expositie geheel gewijd aan Kamp Wenters is dan ook niet overdreven. Op 30 april om 16.00 uur wordt de tentoonstelling 'Kamp Wenters, 1948 tot nu' in museum Kunst Ende feestelijk geopend. De expositie, opgezet door de Vereniging Het Museum in samenwerking met de Stichting Waddenvakanties, is daar tot 8 juli te bezichtigen. Het museum aan de Mistrade is op woensdag, donderdag en vrijdag geopend van 13.30 tot 16.30 en op zaterdag van 10.30 tot 16.30 uur.

In de begintijden ging niet iedereen naar Vlieland. Het waren enkel kinderen waarvan de gezondheid iets te wensen overliet, die op advies van de schoolarts een weekend naar het eiland vertrokken. Kamp Wenters was in die dagen een soort van vakantiekolonie. Dat verzon

TENTONSTELLING 'KAMP WENTERS, 1948 TOT NU' IN MUSEUM KUNST ENDE

derst daarna spoedig. Het verblijf op het eiland werd teruggebracht van zes weken tot acht dagen en was bedoeld voor zowel de wettens als de van gezondheid blakende kinderen.

De kookpotes
Er komt heel wat bij kijken om ieder jaar weer jongeren uit heel toen nog de zesde klas werd genoemd en tegenwoordig klas acht, een penchijge vakantie te bezorgen. Al begin mei vertrekt er ieder jaar een bouwploeg om het tentenkamp op te bouwen. Vijf weken later ruikt een afmaakploeg alles wat aan het kamp herinnert weer op. De circa tweehonderd kinderen die ieder jaar vertrekken worden altijd begeleid door enkele leerkrachten en twee kookpotes. Kamp Wenters wordt al vele jaren opgevoerd op camping Stormvloed.

Op 30 april om 16.00 uur wordt de tentoonstelling 'Kamp Wenters, 1948 tot nu' in museum Kunst Ende feestelijk geopend.

Vlielandboek
Voordat de kinderen naar het Waddendelta vertrekken, maken zij aan de hand van het 'Vlielandboek' kennis met de geografische ligging, de zee, de bossen en de historie. De vakantie zelf staat vol van de activiteiten. Daarbij kan worden gedacht het spannende doornespel.

het vuurtrommelstemokelspel, maar ook aan een slag op de fiets, zwemmen in zee en het bouwen van fortent. Iets speciaals is de boottocht naar een zeehondenkolonie waar de kinderen zich vergapen aan de grote kolonie zeehonden.

Donateurs
Het kamp kost een flink stuk, 200 euro per kind. Daarom zijn donateurs uitersmate belangrijk voor de organisatie. Voordat de donateurs die van de grond werd getild, werd er altijd een huis-om-huis-actie gehouden. Gedurende de basisschooltijd sparen de kinderen zelf circa 100 euro bijeen. Iedereen kan donateur worden van de Stichting Waddenvakanties; kijk daarvoor op de internetzite: www.kampwenters.nl

www.kampwenters.nl

Al 70 jaar droge voeten in Ratumsestraat

De Wiberbeek overspilde in februari 1946 een deel van het centrum van Winterswijk. Opwindend atom. Er stond toen bijna 80 centimeter water in de Ratumsestraat.

Door Henk van der Laar

WINTERSWIJK - Het vervenker bezocht die dag uit boeien, vertelt Kees Meindersma, grondbestuurder van de wijkvereniging. "Omdat van de Boven Slings die kreeg stroom water te vreden uit Duitsland dat de Wiberbeek, die reeg meerde doers door Winterswijk loopt, overstroomde. Het probleem werd opgelost door bij het Biberbeek een dijk aan te leggen. Daarom werd de streek Wiberbeek eigenlijk afgedijkt." Althans toen 16 vervelst naar deze gebeurtenis, 70 jaar geleden.

Overstromingen
Overstromingen waren in die tijd niet nieuw. De eerste foto daarvan in de Wiberbeek stamt uit 1900. De Wiberbeek kende vaker overvloedig water op het bosveld dat richting Markt liep. Daardoor kwam het gebied Kottensweg, Wiberbeek, Ratumsestraat en Scheibenberg steeds meer onder water te staan. Meindersma: "Wijkbestuurder problemen was dat

de waterdras Den Helder en Biberbeekstraten, die het water van de Boven Slings richting Biberbeek met moentien afvoeren, het water stroomde waardoor er sluis was overvloedig ontstaan." Het Goorhuis, knoester van de Wiberbeek (zie historis "Ger Heesen, toen 21 jaar oud en

RATUMSESTRAAT: VAN BOERDERIEN NAAR WINKELS

in opdeling tot kunstschil- der, lette meten naar het gebied toe en begon te schel- sen. Thuis werkt hij het dijk uit in andere delen van met droogdras facties. Het kan de overstroming vanuit de Biberbeek hangt en in de Museumstraten.

Winkels
De Ratumsestraat is altijd een rustige straatgeest naar de Markt toe geweest. Goorhuis: "Het winkels- stand kwam hier pas in de jaren tachtig goed tot stand met de afbraak van de Biber- vier en de ontwikkeling van de Markt naar het westen. Goorhuis: "Het winkels- stand kwam hier pas in de jaren tachtig goed tot stand met de afbraak van de Biber- vier en de ontwikkeling van de Markt naar het westen. Goorhuis: "Het winkels- stand kwam hier pas in de jaren tachtig goed tot stand met de afbraak van de Biber- vier en de ontwikkeling van de Markt naar het westen."

Links Jan Goorhuis en rechts Kees Meindersma met het schilderij De Overstroming uit 1946 van Ger Heesen.

Foto: Henk van der Laar

historiek werd afgebroken in 1984. De boeren gebouwen- de handliggende gronden in die bezet, waaronder de huidige Scheibenberg. Over- stroming lag de gelijknamige brug (hien 12) over de Ratumsestraat pal met de noot- kast van de dorpsbehoel. Met het verdwijnen van de brug, werd de naam Schel-

tenberg overgeheveld naar het park straten. Sullart detail in dat er mis- stand in de Scheibenberg woort, het te een gefoto- nedschilling. De straten waarden die mensen waren die op de rozeble plek van Winterswijk wijk-fact, heb- ben namen als Wiberbeek, Sullerkamp en Wiberbeek.

Attentiestenen (3)
In het kader van de wijkaf- ruidel- winterteur die kn- vanderst wordt geannoteerd. Komt in deze derde afge- vering vier attentiestenen uit de Ratumsestraat naar het Biberbeek worden de overstroming, de dorpsbehoel van de Scheibenberg en het uitsicht van de straat rondom 1900 (hien 15). De roze is wind maart voor ledenen bevestigde. In totaal zijn er 17 attentiestenen

Spe-... telt over de katte...

Mensen

WINTERSWIJK
Van Lith naar Museum
Hans van Lith is de nieuwe voorzitter van vereniging Het Museum. De leden van de historische vereniging hebben ingestemd met zijn benoeming. Het bestuur telt meer nieuwe gezichten: Riemie Brongers, Johan Winkelhorst (secretaris), Henk van Swaaij (penningmeester) en Sjoerd Kemelinge. Uit het oude bestuur resteren Jan Goorhuis en Wim Scholtz.

Wie moet er in de krant?
Kent u een promovendus, gedecoreerde, eeuweling of jubilaris?

dg.nl/mensen

Bustocht Het Museum naar Duitsland

De bustocht van Vereniging Het Museum gaat Duitsland in. Foto: PR

mee te pronken. De stervormige aanbleg is typisch voor de barok, een kunstvorm die men eerder in zuidelijker streken zou verwachten.

Op woensdag 11 mei houden Ed Grotenhuis en Wim Scholtz, een lezing over dit onderwerp, mede als voorbereiding op de tocht. De lezing is in muziekleschool Boogje Woogje en begint om 20 uur. De bustocht is op zaterdag 21 mei en begint om 8 uur bij De Storm, om 19 uur wordt de bus terug ver- wacht.

Deelnemers kunnen zich aanmel- den bij Ed Grotenhuis (tel. 0543-590714) of Wim Scholtz (0543-513044).

WINTERSWIJK - De bustocht van Vereniging Het Museum gaat dit keer een stuk Duitsland in, in noordoostelijke richting. Clappenburg en Clemensweert zijn het doel onder het motto 'Van köter tot bisschop'. Of, met an- dere woorden 'Van armoete tot rijkdom in de achttiende eeuw'.

De tegenstelling arm-rijk komt men uitvoerig tegen in het open- luchtmuseum in Clappenburg, waar de huizen van rijke boeren en van landarbeiders elkaar abvis- selen. Pure rijkdom daarentegen straalt het complex van Clemens- weert uit. Vorst-bisschop Clemens August liet het geheel aanleggen voor de jacht, maar zeker ook om

10

Expositie van werk Riek van der Lichte in KunstEnde

WINTERSWIJK - Vanaf 21 oktober tot 31 januari is in Museum KunstEnde in Winterswijk een overzichttentoonstelling te zien van werk van kunstenaar Riek van der Lichte. Zij was getrouwd met de Winterswijkse kunstenaar Ger Heesen.

Het werk 'Merk' van Riek van der Lichte. Foto: PR

Riek van der Lichte was een ver- zijtig kunstenaar en een bekende verschijning in haar woonplaats. Bekend van haar zijn niet alleen haar tekeningen en olieverschil- derijen, maar zeker ook haar ge- weven kleden, die tot en met 22 oktober nog worden tentoonge- steld in de Museumfabriek aan de Laan van Hilbelink. Van der Lichte (geboren in Am- sterdam in 1908) bezocht eerst de kweekschool en ging vervolgens naar het Rijksinstituut voor de opvoeding van tekensters. Deze opvoeding was gevestigd in een zij- vingeel van het Rijksmuseum. Sa- men met haar zuster kwamen zij in de hongerwinter naar het Woold. Daar leerde zij Ger Heesen ken- nen. Die zat ondergedoken bij zijn zuster Jo en haar man Chris te Winkel.

Na de oorlog vertrokken Riek en Ger naar Amsterdam. Laatsige- noemde gaf daar twaalf jaar les in modeltekens aan de Vrije Acade- mie. De twee kunstenaars werden lid van de Vrije Academie van 'De Onafhankelijken' en deden mee aan exposities in de nieuwe vleeg- tel van het Stedelijk Museum in Amsterdam. Hoewel zij het zeer naar hun zin hadden in Amster- dam bleef Winterswijk, waar zij hun geluk hadden gevonden, tek- len. In 1940 keerden zij dan ook terug naar Winterswijk naar het geboortehuis van Ger Heesen, Kunstzaal 't Kempken aan de la- vastraat. Het was vooral hier dat het grote oeuvre van Riek en Ger ontstond. Veel inspiratie voor hun

werk vonden zij in de omgeving van Winterswijk. Het fraaie bu- ringebied trok beide kunstenaars bijzonder aan. Regelmatig trokken zij met schetsboek, teken- en schildermateriaal door de wijde omgeving.

Het werk van Riek is niet onder- één noemer te vangen. Het is zo- veel figuratief als non-figuratief. Naast landschappen schilderde zij ook veel portretten en ook stil- leven. Een deel van de collectie die nu in handen is van de erfga- namen bestaat uit schilderijen die zijn gemaakt in het zonnige Frank- rijk en ook in de Franse hoofdstad. Zowel Riek als Ger gaven teken- en schilderles aan kinderen. Vele- tientallen, zo niet honderden, Winterswijkse kinderen hebben in de loop der jaren les gehad van de twee kunstenaars. Riek gaf ook les op de Hulsboodschool aan de Buthuisstraat. Zij werkte graag met kinderen. Een groot aantal van haar leerlingen heeft zij ge- portretteerd.

Officieel wordt de expositie op 28 oktober geopend, maar vanaf 21 oktober zijn bezoekers al welkom. De tentoonstelling in het Kunst Ende (Misterstraat 94) is iedere woensdag tot en met vrijdag van 13.30 tot 16.30 uur en iedere zater- dag van 10.30 tot 16.30 uur te be- zoeken. De entree voor leden van de Vereniging Het Museum is gra- tis en niet leden betalen twee euro.

Riek van der Lichte. Foto: PR

'Ons depot staat vol met spullen die het bekijken waard zijn'

Een feest van herkenning met name voor ouderen is de nieuwe tentoonstelling in de Museum Fabriek aan de Laan van Hilbelink. Daar is een expositie ingericht over historische baby- en peuterkleiding, speelgoed en andere voorwerpen die te maken hebben met de verzorging van baby's.

Door Lineke Voltman

WINTERSWIJK - Dinie Sluiskes, verantwoordelijk voor het collectiebeheer, vertelt over het ontstaan van de expositie: "De Museum Fabriek was in eerste instantie bedoeld om in te werken, aan de Meddosenstraat komt immers het Belovenis Museum. Maar er is hier zoveel ruimte dat we besloten hebben ook hier te exposeren. Ons depot staat vol met spullen die de moeite waard zijn om te laten zien, zoals deze kinderspullen. Onze kledingcollectie is de grootste van Golderland en daar zijn we best trots op." Langa de vitrines lopen zij zien we oude babytruitjes, navelbandjes en flanelen luiers. Maar ook de kinder-

stoel met po trek de aandacht. Oud speelgoed is ook ruim vertegenwoordigd zoals houten steppen, poppen en een poppenwagen uit de jaren 20.

Dinie wijst me op een met de hand gemaakt dooppasje met bijbehorend mutsje van Zaans stikwerk. "Toen we

EXPOSITIE MET HISTORISCHE BABY- EN PEUTERKLEIDING IN MUSEUMFABRIEK

dit kroeg zat er een kaartje bij waar op stond: gedragen door Gerrit, Hendrik en Daatje Ribbink. Dat maakt het toch wel heel speciaal." Op de bovenverdieping is een expositie ingericht met historische rouwkleiding en gebruiken in deze regio. "Je had speciale rouwkleiding, zoals jurken, kostuums, hoeden, knipmutsen en zelfs schorten, alles natuurlijk in het zwart. Heel apart is een schilderijtje waarin een voorstelling te zien is gemaakt van haar van de overledene."

Een Jang wit hennep met monogram valt qua kleur uit de toon. "Zo'n hennep kroeg bruid en bruidegom, dat gedragen werd in de huwelijksnacht. Daarna werd het

Dinie Sluiskes: "Ons depot staat vol met spullen die de moeite waard zijn om te laten zien, zoals deze kinderspullen."

Foto: Lineke Voltman

gewassen en in de kast gelegd tot aan het overlijden, dan kroeg je het hennep weer aan."

Naast deze expositie is er nog veel meer te zien in de Museum Fabriek; vitrines met archeologische en geologische vondsten, weefgetuim en oude fietsen. Ook is een oude houten waterput te zien van zo'n duizend jaar oud, gevonden op de Wheme toom daar in 1979 flats werden gebouwd.

De bestuursleden Hans van Lith en Johan Winkelhorst vertellen nog dat ze de bereikbaarheid van de Museum Fabriek (achter de Tuunte) verbeteren. "We gaan een

nieuwe ingang maken aan de Zonnebrink, daar zijn we druk mee bezig. Zo willen we het gemakkelijker maken voor bezoekers om ons te vinden."

Elke dinsdagmiddag geopend

De expositie is te zien tot en met september. Als dit initiatief een succes blijkt, worden er meer tentoonstellingen in de Museum Fabriek ingericht. De expositie is elke dinsdagmiddag open van 14.00 tot 16.30 uur. Vrijwilligers zijn aanwezig om antwoord te geven op vragen. De entree bedraagt 2 euro, leden hebben vrij toegang.

Archeologie uit Winterswijk in Rijksmuseum van Oudheden

Een bijzondere archeologische vondst uit Winterswijk is nu te zien in het Rijksmuseum van Oudheden in Londen.

Het gaat om pottenbakkersaardewerk dat is gemaakt door de families Haarnies en Ribbink en is ontdekt tijdens opgravingen in 1993/1994 in de Tunstraat (Sleewijk). De vondst van het 'laat 18e eeuwse' pottenbakkersaardewerk (mispakkeels), een kom en een schaaltje, is gekozen vanwege zijn opvallende versiering (vlijp-patroon). Dit aardewerk is nu te zien in een tien meter lange ladekast onder de naam 'Archeologie uit je achtertuin'.

In deze kast liggen archeologische vondsten uit in totaal 120 gemeenten. Onder de deelnemende gemeenten die hun mooiste of meest bijzondere objecten uitkozen, zijn alle acht Achterhoekse gemeenten vertegenwoordigd. Samen met verschillende partners hebben de Achterhoekse gemeenten het boekje 'Uit de Achterhoek, verhalen in de bodem' samengesteld waarin de vondsten door fraaie af-

beeldingen en boeiende teksten tot leven worden gewekt. De oplage van het boekje is beperkt. Er wordt onderzocht of het mogelijk is het boekje in een hogere oplage te herdrukken en via boekhandels aan te bieden.

Samenwerking

De kast wordt in de loop der tijd verder aangevuld met vondsten uit alle 300 Nederlandse gemeentes, inclusief Bonain, Sabbe en Sint Eustatius. De voorwerpen zijn ook online te vinden via www.archeologieuitjeachtertuin.nl. 'Archeologie uit je achtertuin' kwam tot stand op initiatief van het Rijksmuseum van Oudheden en archeologisch bedrijf ADC ArcheoProjecten, in samenwerking met de Nederlandse gemeenten, regio-archeologen, provinciale en gemeentelijke depots, musea, archieven en andere instellingen. Het project is gefinancierd door het SNG Cultuurfonds, de deelnemende gemeenten en uit de jaarlijkse bijdrage van de Bank Giro Loterij aan het museum.

Lezing 'Onderduiken in de grensstreek'

WINTERSWIJK - Donderdag 19 januari verzorgt Marian Nijman-Hijink een lezing onder de titel 'Onderduiken in de grensstreek'. De lezing is georganiseerd door de Vereniging Het Museum in Winterswijk.

De Achterhoekse grensregio, waar de grote landelijke verzetsorganisatie voor hulp aan onderduikers, de LO, werd geboren, heeft een eigen verzet- en onderduikgeschiedenis. Eibergen, Lichtenvoorde, Varsseveld, Dinxperlo, Aalten en Winterswijk speelden elk een belangrijke rol in de oorlog. In de crisis- en oorlogsjaren zijn er grote daden verricht, meestal in stilte. Vanaf de jaren dertig kwamen er vluchtelingen de grens over. Onderduikersdorp Aalten neemt landelijk een bijzondere positie in. Een op de vijf mensen hier was onderduiker. In Winterswijk woonden Heleen en Piet Kalpers. Zij behoorden tot de mensen die van groot belang waren voor duizenden onderduikers. Er zijn vele verhalen over het on-

derduiken. Veel mensen hebben aan vrijwilligers van het Onderduikmuseum in Aalten hun verhalen verteld of hebben deze opgeschreven. In Aalten was in 2016 de expositie 'Onderduiken in de grensstreek' met 44 verhalen uit de regio. Sinds kort heeft het museum een groep 'verhalenvangers' die verhalen die nog verteld worden opschrijven. Ook de afgelopen jaren kwamen er nog verhalen bij. Uit die verhalen blijkt dat hier in de regio vele nationaliteiten ondergedoken zaten. De Achterhoek was echt een internationaal gebied!

De lezing wordt verzorgd door Marian Nijman-Hijink, een geboren Winterswijkse die nu in Aalten woont en actief vrijwilliger is bij Aaltense musea. Kort geleden heeft zij nog als 'verhalenvanger' nieuwe verhalen opgetekend die voor veel Winterswijkers zeer interessant zijn.

De lezing is in de Museumfabriek van de Vereniging Het Museum aan de Laan van Hilbelink in Winterswijk en begint om 20.00 uur.

Dinsdag 13 juli 2016
Achterboek Nieuws

Expositie Winterswijk met varve

WINTERSWIJK - De drie bevriende kunstenaars Vic Hulshof, Robert Jansen en Henry Wolters schilderen al sinds 2005 'en plein air' in het fraaie buitengebied van Winterswijk. Vanaf vrijdag 22 juli tot en met 15 oktober is het werk van het trio te bewonderen in Museum Kunst Ende aan de Misterstraat 94 in Winterswijk.

Hoewel zij op dezelfde plaats schilderen is het verschil in de wijze van werken en in de resulterende schilderijen groot te noemen. Daarom kan gerust worden gesproken van een bijzonder gevarieerde expositie.

Vic Hulshof (62) is geboren in Lichenvoerde en studeerde aan de Kunstacademie in Arnhem. Hij is vooral bekend geworden met zijn kleurrijke posters en platen voor festivals en evenementen in de regio zoals Paaspop, Kelfestival, Volksfeest en KunstasOpstraat. Sinds 1989 is hij docent aan de Winterswijkse Academie voor de Schilderkunst (WAS). Hij zat ook vele jaren in de expositiescommissie van Museum Freriks. De kunstschilder beoefde daarnaast tot één van de dertigste krachten achter het Mondriaan Museum in Winterswijk. Als adviseur is hij nog altijd verbonden aan het bestuur van de Stichting Vic Mondriaan. Als jurist is hij regelmatig actief bij veel bloemencorsons. Hulshof is te spreken als een vlote schrijver die eerst nauwkeurig analyseert en noteert en vervolgens los gaat en met een zweepende toets en een kleurrijk palet dat wat hij zag verbeeldt.

De 62-jarige Robert Jansen studeerde aan de AKI in Enschede. De geboren Winterswijker heeft bijna alle facetten van 'n kunstenaar-

Vic Hulshof Foto: Pfr

schap benut. Hij maakte illustraties en schilderijen, seefrukke, lampen, spiegelis en objecten, video's en foto's. De bij velen bekende helleboris-wandschildering in de woonruimte van het Raadhuis is van zijn hand. Evenals Vic Hulshof maakte hij vele jaren deel uit van de adviescommissie Beeldende Kunst van Winterswijk. Hij geeft ook les aan de Winterswijkse Academie voor de schilderkunst en in Aalten. Nu schildert en tekent hij veel, op papier, maar ook digitaal. Zijn werk is deels abstract, maar ook verlijnd en met een doordachte geologische compositie.

De in Harrevéld geboren Henry Wolters (56) studeerde eerst twee jaar aan het Twents Conservatorium in Enschede en voltooide daarna de opleiding aan de AKI in Enschede. Hij is docent Beeldende Vorming aan het ADC in Buncule. Het beeld in de Bleekwede naast het strandbad (de vrouw met de gesteklop) is van zijn hand. Wolters schildert, zoals hij zelf aangeeft vanuit de achtergrond met een goed gevoel kleurgevoel, krachtig maar ook vanuit de losse pols.

Gelet op zijn opleiding aan het Conservatorium zal het niemand

verbazen dat hij naast beeldend kunstenaar ook een begaafde muzikant is. Hij speelde onder meer in Wams Going On, Bakkerij Manschot, KGB, Drie Kelen en is een gewaardeerd studio muzikant. Momenteel speelt hij toetsen bij Slagerij Wolters en Rolling Bear Machine.

Museum Kunst Ende is iedere woensdag, donderdag en vrijdag geopend van 13.30 tot 16.30 uur en iedere zaterdag van 10.30 tot 16.30 uur. Leden van de Vereniging Het Museum hebben vrij toegang. Overige bezoekers betalen twee euro.

Kunst Ende toont werk van Riek van der Lichte

WINTERSWIJK - Het werk van kunstenaar Riek van der Lichte is van 21 oktober tot 31 januari te zien in Museum Kunst Ende aan de Misterstraat in Winterswijk.

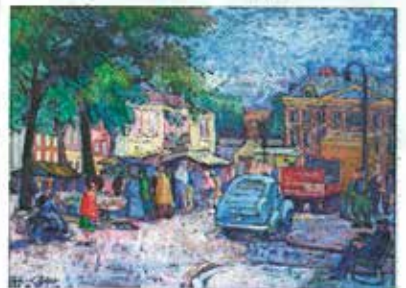
Van der Lichte (1908) was getrouwd met de Winterswijkse kunstenaar Ger Heesen. Ze was een veelzijdig kunstenaar er zijn niet alleen tekeningen en olieverschilderingen van haar, maar ook geweven kleden. Deze zijn nog tot en met 22 oktober te zien in de Museumfabriek.

Van der Lichte werd geboren in Amsterdam en volgde de opleiding tot tekenleraar. In de Hongerwinter trok ze naar het Woold en leerde ze Ger Heesen kennen. Die zat ondergedoken bij zijn zuster Ja. Na de oorlog vertrokken Riek

en Ger naar Amsterdam. Daar werden ze lid van de Vrije Academie van De Onafhankelijken en exposeerden ze in het Stedelijk Museum in Amsterdam.

't Kempken Winterswijk bleef trekken en in 1960 keerden ze terug naar het geboortehuis van Ger, kunstjaar 't Kempken. Het was vooral hier dat de grote oeuvre van beiden ontstond.

Inspiratie vonden ze in de omgeving van Winterswijk. Het echtpaar gaf ook teken- en schilderles aan kinderen. Museum Kunst Ende aan de Misterstraat 94 is geopend op woensdag, donderdag en vrijdag van 13.30 tot 16.30 uur en zaterdag van 10.30 tot 16.30 uur; zondag - maandag en dinsdag gesloten.

Markt - Riek van der Lichte. Foto: Museum Kunst Ende

Het bruist volop in de Museumfabriek

Schatkamer van Wenters

Bij binnenkomst in de Museumfabriek kijk je al meteen je ogen uit. Bedrijfsveiligheid alom, ook vanwege een klas met schoolkinderen. De ene ruimte na de andere staat of hangt vol met cultuurhistorisch erfgoed: de schatkamer van Wenters.

Door Henk van de Laan

WINTERSWIJK - De museumactiviteiten worden dit jaar ook verder gestalte krijgen op de volopende klas van de Meddosesstraat. De bestuursleden Tonke Bruwer, Wim Scholte en Johan Winkelhuisert van Vereniging Het Museum geven

'DIT VOORJAAR START MAKEN MET WERELD VAN WENTERS AAN DE MEDDOSESTRAAT'

uitleg. "Op 17 december heeft de gemeenteraad een bedrag van 150.000 euro

toegewege", vertelt Bruwer.

"Hiermee kunnen we flinke stappen maken. Het is nog lang niet genoeg, maar we kunnen er twee aan de slag. We willen dit voorjaar in één van de openkapel patio's aan de Meddosesstraat een start maken met de Wereld van Wenters, evenals het daar gaat lopen. De historische stukken, die gebruikt kunnen worden, staan nu in de Museumfabriek. Overtuiging proberen we te houden het bod verduidelijken. Er wordt veel in eigen beheer gedaan en er is goede samenwerking met Stichting De Lichtenvoerde. Daar stapt voor mensen die

Wenters van der Plaatz, een van de vele vrijwilligers, richt een weefgetuue in de Museumfabriek aan de Laan van Hilberloh.

met insluiting van hun handloop, voor ons belangrijke werkzaamheden gaan verrichten. Voor beide partijen zeer waardevol."

Perspectief

Het grote publiek kent museum Freriks nog wel, dat in 2012 verlaten werd. Winkelhuisert: "Het was even lastig om daar weg te gaan, maar de ruimte die we nu hebben aan de Laan van Hilber-

loh is echt fantastisch. We hebben weefgetuuen die permanent blijven staan en maar nu ook op een weefgetuue worden gemaakt. Dit gebouw heeft ontzettend veel 'perspectief'."

Scholte wijst op nog een belangrijk onderdeel. "Hier hebben we ook het historische informatiepunt dat regelmatig wordt geraadpleegd door mensen die aspecten van de geschiedenis

van Winterswijk willen onderzoeken."

Konij-collectie

Aan de Laan voor de vestiging van het geologisch museum wordt hard gewerkt. Bijna elke zit ook het benamde winkeltje, evenals de volledige collectie van Gerrit Konij in de bodemruimte bij de konderden andere historische besaken over Winterswijk.

In de kelder staan nog veel meer voorwerpen: schuifrekken vol schilderijen, een oud schoolinterieur, handkarren, schoolplaten en historische orakelen, bewaard op steenrij papier. Winkelhuisert: "We krijgen ook veel aanboeken. Zo hebben we de jaargangen van de Winterswijkse Courant op microfilm gekregen van de bibliotheek, maar ook andere historische materialen."

Hulp is welkom

Bruwer: "Onze 100 vrijwilligers zijn actief in onder meer de werkruimte tent, schilderijen, bodemhistorie, archeologie. We zijn bezig zijn met een project, waarin mensen hun levensverhaal vertellen dat door ons wordt opgetuend." Daarnaast worden alle verbruiken, inclusief een hele boeien uitgevoerd. "Ondanks de vele handen, kunnen we toch nog altijd mensen gebruiken." Ook maakt het bestuur nog inruimte die de Laan gestrekken voor de Wereld van Wenters.

De Museumfabriek, Laan van Hilberloh 6, Open ma, di en de verder op afspraak. Info en aanmelding vrijwilligers: 053533 of info@vereniginghetmuseum.nl

Vereniging Het Museum

Wij staan voor het behoud van het cultureel erfgoed van Winterswijk. We slaan goedertieren op in een depot en verlichten eveneens archeologische restanten. De collectiestukken worden gefotografeerd en beschreven in de computer. Tevens organiseert de vereniging regelmatig exposities zodat de collectie toegankelijk wordt en wordt onderzoek gedaan en levert de vereniging een bijdrage bij de uitgifte van boeken. De vereniging zet zich in om dingen uit het verleden, maar ook recente werken, die een rol hebben gespeeld in de ontwikkeling van Winterswijk niet verloren te laten gaan voor het nageslacht.

Wij hebben als Vereniging Het Museum circa 100 vrijwilligers.

Vrijwilligers zijn altijd welkom, er is vreselijk veel te doen. Speciaal zoeken wij momenteel iemand die de vergadering van het bestuur kan notuleren en iemand die de kleine exposities in vier verpleeghuis kan samenstellen (reminiscentiecollecties).

VACATURES

Notulist voor €2 keer per maand + 4 uur. **Samenstellen exposities**; iemand met belangstelling en zo mogelijk enige kennis van de geschiedenis van Winterswijk.

Wat vragen we van de vrijwilliger: Enthousiasme is wel het belangrijkste. Betrouwbaarheid een tweede eis en heel belangrijk goede sociale vaardigheden. Iedere kennis is welkom en het aantal uren dat iemand in het werk voor de vereniging wil steken is minder belangrijk.

Info via secretaris **Wim**: secretaris@vereniginghetmuseum.nl of 06 20648286 of 0543 535233

Het Museum fietst naar het Duitse Stadtlonn

WINTERSWIJK - Vereniging Het Museum heeft zondag 21 augustus om 0.00 uur de laatste historische fietstocht van het seizoen. Die leidt de deelnemers over de grens naar het Duitse Stadtlonn. Dat heeft een archief waar een rousachtig dorama is te zien van de veldslag die in deze regio in het jaar 1623 werd uitgevochten. Een van de belangrijkste gevochten uit de Dertigjarige Oorlog die samenvalt met de laatste jaren van de Tachtigjarige oorlog.

De fietstocht begint bij het Museum Kunst Ende en tegen 13.00 uur worden de fietsers terug verwacht.

Dinsdag 8 november 2016
Achterhoek Nieuws Winterswijk

Sporen van 'Das Winterswijkse Anne Frank-Buch'

WINTERSWIJK - Op vrijdagmiddag 4 november streefde een groep van tachtig Duitse scholieren uit Dülmen bij de Museumfabriek aan de Laan van Hilberink. 'De schuilplaats' het boek van Johanna Reiss, die in juni van dit jaar nog te zien was op Winterswijk, werd besproken, staat daarbij centraal.

Door onze verslaggever

Het autobiografische boek beschrijft het leven van Winterswijkse Annie de Leeuw op haar onderduikadres in Unselo en wordt door onze oosterbuurt niet alleen beschouwd als een zeer toegankelijke vertelling om de geschiedenis van de Holocaust bij te brengen, maar ook om duidelijk te maken waartoe vooroordelen en intolerantie kunnen leiden. De Duitse benaming 'Das Winterswijkse Anne Frank-Buch' spreekt boekdelen. Het bezoek maakt onderdeel uit van een project met het thema 'sich entscheiden', aldus dominee Peter Zarmann van de Evangelische kerk in Dülmen, die het project begeleidt in het kader van de conferentie.

Bij de presentatie op het station, die herinnert aan de deportatie van Joden in WO II.

Duitse scholieren volgen themalessen in Winterswijk

Sixtina Harris van de Stichting Kolle Kaal (een Nederlands-Duitse stichting die zich bezoot met de geschiedenis van Joodse Winterswijk) vertelt: 'rd.) weet met een korte, boeiende inleiding in de ge-

schiedenis direct de aandacht van het museum gehoor aan zich te binden. 'Als je eenmaal begint te lezen in het boek, zal het je niet meer loslaten.' Toen zij als leerkracht aan de Hagschool in Vreesde het boek in de klas behandelde, kwamen enkele kinderen bedruid na het weekend zonder boek terug met de mededeling, dat oma of mama er nog in aan het lezen was. De kinderen stelden voor de locaties te gaan bezoeken in Winterswijk. 'Zo is dit project aan het rillen gekomen.' De half uur durende film, die daarna wordt vertoond, laat een menigting zien van oude beelden en van het huidige Winterswijk, waar

de historische locaties aandacht krijgen, maar waar ook Winterswijk als gezellig toeristisch dorp wordt gepresenteerd.

'Brandaktsuel'
In twee groepen werden vervolgens de 'sporen' van het boek bezocht. Bij het Joodse Monument en Tante Riek werd deskundige uitleg gegeven en na een korte blik op het huis in de Stationsstraat 3, waar Annie de Leeuw heeft gewoond, ging men op weg naar de bronzen plaquette op het station, die in 2010 is geplaatst ter herinnering aan de wegvoering van de Joden. De groepen kwamen in de synagoge

weer bijeen, waar Ben Westerfeld als gautbeer nog vele bijzonderheden over het gebouw en de Joodse diaspora wil te vertellen. Er was geen vraag die hij niet kon beantwoorden.

In zijn afsluitende woorden noemde dominee Peter Zarmann het onderwerp 'brandaktsuel' en verwees naar de vluchtelingproblematiek. Het totale project van zes maanden zal met een grote discussie worden afgesloten. Maar er was vandaag nog drie kwartier de tijd om even de zinnen te verzetten in Winterswijk. De 'vragen' maakten daar dankbaar gebruik van.

Extra voorstelling oude films

WINTERSWIJK - De belangstelling voor de voorstellingen van de oude films door Willy Eijkman is zo groot dat is besloten hebben om een extra avond voor deze films te reserveren.

Bij voldoende aanmeldingen zal deze voorstelling plaatsvinden op dinsdagavond 21 februari bij Boogie Woogie. Aanvang van de voorstelling is om 20.00 uur. Het programma is hetzelfde als op de vier voorgaande filmavonden, die nu volgeboekt zijn. Voor het programma kan men de website van Vereniging Het Museum raadplegen.

Aanmelding is absoluut noodzakelijk. Dit kan telefonisch via 0543 533533, of via secretariaat@vereniginghetmuseum.nl.

Gratis naar Het Museum

WINTERSWIJK - In het kader van de Gelderse Museumdag open zaterdag 22 oktober zijn in Winterswijk de Museumfabriek en het museum Kunst Ende van de Vereniging Het Museum geopend. In de Museumfabriek aan de Laan van Hilberink zijn nog de exposities 'Baby- en prutverzorging in het verleden' en 'Kleding en rouwgebruiken in de vorige eeuw' te zien. De gestatureerde weergaven worden bediend door voormalige wevers en bezoekers worden medegeleid door

het geliefte museum zoals de archeologische en de geologische collectie en het depot. In het Kunst Ende (Museumzaal) zijn werken te bekijken van de Winterswijkse kunstenaar Riek van der Lichte. Een week na de museumdag wordt deze expositie in het museum officieel geopend. In de Museumfabriek zijn reeds een twintigtal geweven wandkleden van haar te bewonderen. De musea zijn open van 10.00 uur tot 16.00 uur. De entree is gratis en voor de kinderen ligt er een verrassing klaar.

29 DONSDAG 8 NOVEMBER 2016

Tachtig Duitse leerlingen worden in de Museumfabriek bijgepraat over 'Winterswijkse Anne Frank-boek' van Johanna Reiss

Het Winterswijkse Anne Frank-boek, zo noemt de Nederlandse/Duitse stichting De vriendschap van kolle Kaal/Kolle Kaal Filmvereniging het boek. De schrijver van de Nederlandse/Duitse vriendschap schrijfster Johanna Reiss. Het boek dat op school over haar onderduikadres in Unselo en dat in het Duits de titel 'Und im Fenster der Heimat' heeft gekregen.

WINTERSWIJK - Vrijdagmiddag 4 november streefde een groep van tachtig Duitse scholieren uit Dülmen toe naar de Museumfabriek. De bezoek maakt deel uit van de activiteiten van de stichting, die jaarlijks met diverse Duitse schoolkinderen de Winterswijkse synagoge bezoeken en gefilmde verhalen worden over het leven van Johanna Reiss. De leerlingen van klas 5 en 7 moeten daarvoor het boek gelezen hebben. 'Bij de kinderen uit Dülmen is dit niet het geval', zo vertelt Marten Wierwilt, bestuurder van de stichting. 'Mensen hier in Dülmen die gart in de Museumfabriek. De bezoek maakt deel uit van de activiteiten van de stichting, die jaarlijks met diverse Duitse schoolkinderen de Winterswijkse synagoge bezoeken en gefilmde verhalen worden over het leven van Johanna Reiss en haar boek. Omdat het zo zwaar kinderen gaat hebben

De Duitse leerlingen krijgen een presentatie over Johanna Reiss. Foto: Linde Joffman

we de beschikking gekregen over de runde van de Museumfabriek'. Voorzitter Sixtina Harris zegt: 'dat het boek in Duitsland heel veel gekocht wordt, vorig jaar is er nog een nieuwe vertaling uitgebracht. Na een inleiding van Harris wordt een film uit 2007 vertoond over Johanna Reiss en haar familie, haar tijd in Winterswijk en de onderduikperiode in Unselo. Filmpje detail in de film is dat Annie de Leeuw haar naam in die tijd veranderde met de dochter van een arts/algemeenverzorger Rik, maar tijdens de bezetting zette hij dat Annie niet meer naar Willy Bos mocht zitten in de klas. Na de bijeenkomst werd een wandeling door Winterswijk

gemaakt langs alle plekken die te maken hebben met Reiss, zoals het toenmalige woonhuis van de familie De Leeuw, het station vanwaar de Joden naar de concentratiekampen vertrokken. De wandeling eindigde in de Sportstraat waar de kinderen een bezoek brachten aan de synagoge.

Dinsdag 17 januari 2017

Achterhoek Nieuws Winterswijk

Historische films bij Vereniging Het Museum

WINTERSWIJK - Willy Eijkman vertoont weer oude films over Winterswijk. Dit gebeurt op dinsdag 7, donderdag 8, dinsdag 14 en woensdag 15 februari. De voorstellingen vinden plaats in een zaal van Boogie Woogie.

Op het programma staan de volgende opnames: Winterswijk in de jaren dertig, Een grote fabrieksbrand aan de Zonnebrink bij De Batsen, 1937; Wederopbouw van de afgebrande panden van De Batsen en herhating van de productie, 1938; Het Koningszaaiet van 1938 met diverse leestekeningen in het dorp; Winterswijkse verkenners presenteren zich op de oude Lappenbrink, 1938; De Tirool wordt koninkrijk met diverse foto's, 1938 en 1939; Textielabriek Meijerink en Zonen bestaat vijftig jaren en geeft feest in de fabriekshallen, 1941; Textielabriek De Batsen bestaat in 1941 vijftigjarige jaren en geeft een groot feest in de fabriek met zang en dans daarnaast enige opnames van de productie uit 1948; De Wilhelminaschool viert het Oranje-feest op de velden bij Jaepsen aan de Groenloeweg, 1950.

Na de pauze volgen: De gymzaal van de verenigings WCV inzien, een uurtje op het gemeentehuis, richting centrum, 1946; Een opocht van schoolkinderen trek langs bij het bezoek van Petrus Beersbaard aan het gemeentehuis, 1948; Inzichten van de Winterswijkse en noordwest Horebuis, vanaf de Wateroren, 1947; Wilg verkopersles aan de schoolplein met een optocht door de straten van het centrum, 1954; WVC wordt

De Woldstraat onder 2001. Foto: PH Het Museum

kampioen en gaat naar de eerste klas, insicht vanaf de Wateroren, 1955; Koningin Juliana op werkdag in Winterswijk ontvangt bij burgermeester Vliet, 1955; Duitse 'Butterfahri'-insichten in Winterswijk, diverse opnames van de productie uit 1948; De Wilhelminaschool viert het Oranje-feest op de velden bij Jaepsen aan de Groenloeweg, 1950.

De samenvattingen in de muziek-schouw zijn vastgesteld op 20.00 uur. Plaatsverkoop is absoluut noodzakelijk, omdat er slechts circa 55 stoelen passen in de beoogde ruimte. Aanmelding liefst zoveel mogelijk via secretariaat@vereniginghetmuseum.nl. Telefoonnummer kan men zich opgeven via 0543-533533 van de Museumfabriek aan de Laan van Hilberink 9 te Winterswijk. Dit kan van maandag tot en met dinsdag tussen 13.00 en 12.00 uur en tussen 13.30 en 17.00 uur en op donderdag tussen 14.00 en 17.00 uur.

Vereniging Het Museum verzocht mensen, die na aanmelding door coronavirus omstandigheden veranderd zijn, die zo spoedig mogelijk te melden bij Het Museum, zodat de vrijgekomen plaatsen voor andere belangstellenden gereserveerd kunnen worden.

De entreekosten bedragen 3 euro voor de leden van Vereniging Het Museum en 5 euro voor de overige bezoekers. Koffie en overige drankjes zijn te koop in de hal van Boogie Woogie.

Genoeg werk aan de winkel voor nieuwe bestuur Het Museum

Maar liefst vijf nieuwe bestuursleden werden tijdens de afgelopen jaarvergadering benoemd tot bestuurslid van de Vereniging Het Museum.

Door Han van de Laar

WINTERSWIJK - "Ik ben nog steeds bezig om met iedereen kennis te maken en ook van de ene verbazing in de andere. Zoveel energie, zoveel kennis en enthousiasme en zoveel mooie voorwerpen die hier aanwezig zijn", zegt de konvorse voorzitter Hans van Lith. De vergadering is verantwoordelijk voor de collectie op een aantal locaties. Zo is er de Museumfabriek aan de Laan van Hillelind, Kunst Erbe voor exposities aan de Mästerstraat 84 en de Wereld van Winters (in ontwikkeling) aan de Meddoestraat. Van Lith: "We zijn nu bezig om samen met De Wieroplaats en de Stichting de Lichtvoerde de puntjes op de i te zetten voor het belevingsmuseum in de Meddoestraat. We zitten in een afrondende fase."

Ook Sjoerd Kemeling is nieuw in het bestuur en benoemd tot tweede secretaris.

hij nu bezig met het op orde brengen van de grote collectie schilderingen. Kennelijk: "Mijn vrouw en ik zijn hier driehalf jaar geleden komen wonen. Daarvoor woonden we in Rotterdam, maar we gingen vaak naar de Achterhoek. Het is hier heerlijk wonen met voldoende

HANS VAN LITH: 'BELEVINGSMUSEUM MEDDOESTRAAT ZIT IN AFRONDENDE FASE'

de voorzittingen. Wat me opvalt is het enthousiasme van de vrijwilligers." Johan Winkelhoest vervult al langer de rol van secretaris, maar is nu ook officieel als zodanig benoemd: "We zijn volop bezig onze collectie te digitaliseren. Dat is een voorwaarde om je ook in de toekomst Museum te mogen blijven noemen. Met onze collectie willen we duidelijk ook nog online." Hij is niet bang dat men dan niet meer naar het museum komt. "Je wilt toch iets in het echt zien, dat is het mooie van een museum."

Samenwerking
Het nieuwe bestuur wil er vooral voor zorgen dat alle

Vlnr: Sjoerd Kemeling, Hans van Lith en Johan Winkelhoest voor één van de vele weefgetouwen in de Museumfabriek.

Foto: Han van de Laar

zamenleden goed kunnen voortzetten. Het digitaliseren is dus één van de aandachtspunten, maar ook de toegankelijkheid, handelen van kennis, zorgen voor continuïteit en het verbeteren van de kwaliteit.

Van Lith: "Genoeg werk aan de winkel! Onze voorzitters hebben goed werk geleverd. Aan ons om dat voort te zetten. Binnenkort

sturen om zo onze uitgangspunten voor de komende periode vast te leggen. In ieder geval zoeken we zoveel mogelijk de samenwerking met anderen, zoals Villa Mondriaan. Ook komt er bijvoorbeeld binnenkort een Duits groep van acht leerlingen, die nu het bezoek aan ons museum naar de synagoga gaat."

Opgelicht in 1929 is de Vereniging Het Museum met zo'n 900 leden plus ruim 100 vrijwilligers de grootste cultuur-historische vereniging van de Oost Achterhoek. Met de benoeming van de nieuwe bestuursleden heeft de vereniging meteen een verjongingskruut ondergaan. Eindhoven L'Esprit had: "We hebben er win in." Foto: www...

Oorlog krijgt menselijk gezicht in film Krigen

WINTERSWIJK - De oorlog ('krigen' in het Deens) krijgt een menselijk gezicht in deze bijzondere film. Het is het gezicht van een jonge commandant van het Deense leger dat in Afghanistan is gestationeerd. Pedersen is militair, maar ook een jonge vader. Zijn vrouw moet het thuis in haar eenige troost drie kinderen zien te redden. De vader mist zijn familie, zijn vrouw en kinderen missen hem.

Pedersen en zijn manschappen zijn, ondanks het technologische overwicht van het Deense leger, hun leven niet zeker. We gaan met de mannen op patrouille, maar tijdens een helig beschieting in een Afghaanse nederzetting vliegen de kogels iedereen om de oren. Een van zijn mannen raakt daarbij zwaar gewond.

In de hitte van de strijd neemt Pedersen een beslissing om zijn mannen in veiligheid te brengen, maar die hem daarna zwaar wordt aangerekend. Daarna zit het Afghaanse werk er tussen op, hij moet terug naar Denemarken. Terug naar huis en zijn gezin, maar ook terug om zich voor de rechtbank te verantwoorden. Wat voor besluit nam hij, wat is goed en wat is fout? Uiteraard spannend en indringend, deze Deense oorlog. Te zien bij Filmhuis Winterswijk in

Vereniging Het Museum de winter in met lezingen en filmavonden

Vereniging Het Museum heeft een gevarieerd winterprogramma in petto, dat bestaat uit een reeks lezingen en filmavonden.

WINTERSWIJK - Het programma wordt donderdagavond 27 oktober geopend met een lezing van Willem Peletier, bekend van zijn vele publicaties zoals 'Winterswijk, een eeuw verandering' en 'Winterswijk, een eeuw in woord en beeld'. Hij zal onder de titel 'Straatnamen in het buitengebied' aandacht besteden aan onderwerpen als natuur en landschap, buurtschapnamen, grensligging, anderwijs en recreatie.

Grensbeleving
Op donderdag 24 november verzorgt Henk te Kulve een lezing onder de titel 'Grensbeleving in heden en verleden'. Vanuit persoonlijke ervaringen neemt de in Kotten opgegroeide Te Kulve ons mee naar het leven aan de grens. De lezing staat in het teken van '250 Jaar Grens'. Aan de hand van unieke foto's neemt hij de bezoekers mee op een 'tocht' langs de grens van Rekken/Oldenkotte tot en met Dinxperlo/Sudenwick.

'Het Instituut voor Arbeidersontwikkeling (Ivaal) / Nivon' is de titel van de lezing van Sjoerd Kemeling. Deze lezing is op donderdag 15 december.

Grenspaal in Kotten/Oeding. Henk te Kulve belicht '250 jaar grens' tijdens een lezing op 24 november voor Het Museum. (Archieffoto)

Het wordt een avond met veel beeldmateriaal over ruim negentig jaar socialistisch vormingswerk, de socialistische cultuurbeleving en natuurvriendenhuizen.

In 2017 wordt het winterprogramma voortgezet met een lezing van de oud-Winterswijkse Marian Nijman-Hijink over 'Onderduiken in de Grensstreek'. Zij vertelt over de hulp die al vóór de oorlog werd geboden door onder meer de Winterswijkse communist Gradus Kobes aan mensen die in Duitsland werden vervolgd. Deze lezing is als enige in de Museumfabriek op 19 januari 2017.

Filmavonden
In februari 2017 staan de reeds bekende filmavonden verzorgd door Willy Eijkman op

het programma. Hij vertoont dan films die zijn gemaakt tussen 1920 en 1980. De filmavonden in Instituut Boogie Woogie zijn op dinsdag 7, donderdag 9, dinsdag 14 en woensdag 15 februari. Het winterprogramma wordt afgerond op donderdag 23 maart met een lezing van Godfried Nijs over een historisch-archeologisch onderzoek naar de hazevatze Itarreveld, het huis van de Freule van Dorth.

Boogie Woogie
Alle lezingen - met uitzondering die van Marian Nijman-Hijink (in de Museumfabriek) - zijn in Boogie Woogie, Instituut voor kunst en cultuur aan de Roelvinckstraat 2 en beginnen om 20.00 uur. De entree voor leden is 3 euro en voor niet-leden 5 euro.

ini-exposities Het Museum in woonzorgcentra

In De Poelwijk in een repetitie vooraf aan 'Huis van Willem'. Foto: PH

(prospectie), een schilderij, een boeg, een reep, een vlieger.
Pekelwijk
In De Poelwijk is een expositie gewijd aan het thema 'Huis van Willem'. Willem Willemink, geboren en getogen in Kotten, op de boerderij 'Nieuw Huis', was boer en veehouder. Hij was ook lid van de als hobby aangenomen en verheerlijkt vereniging TOIP in Kotten.

Beekhd
De mini-expositie in De Beekhd heeft 400 jaar Guldich als onderwerp. Het is een verhaal over een veldje van Guldich als markt. Bij het van de expositie is ook een herenontgong-kotter gemaakt. Daarmee werken de activiteitenbegeleiders samen met de bewoners. Ze maken herenontgong op een vroeger tijden. Het is een herenontgong van de expositie naar een andere locatie van Marges Klompé.

De Poelwijk
De mini-expositie in De Poelwijk heeft 400 jaar Guldich als onderwerp. Het is een verhaal over een veldje van Guldich als markt. Bij het van de expositie is ook een herenontgong-kotter gemaakt. Daarmee werken de activiteitenbegeleiders samen met de bewoners. Ze maken herenontgong op een vroeger tijden. Het is een herenontgong van de expositie naar een andere locatie van Marges Klompé.

Winterswijk
De mini-expositie in Winterswijk heeft 400 jaar Guldich als onderwerp. Het is een verhaal over een veldje van Guldich als markt. Bij het van de expositie is ook een herenontgong-kotter gemaakt. Daarmee werken de activiteitenbegeleiders samen met de bewoners. Ze maken herenontgong op een vroeger tijden. Het is een herenontgong van de expositie naar een andere locatie van Marges Klompé.

Archeologie uit Winterswijk in Rijksmuseum van Oudheden

Een bijzondere archeologische vondst uit Winterswijk is nu te zien in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden.

Op pothackersaardewerk dat door de familie Harmanen en in de Tuinstraat (Steeswijk), ca. 18e eeuw, is gevonden een ransweg en een ransweg (biercon). Dit ransweg is nu te zien in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden.

De kast wordt in de loop der tijd verder aangevuld met vondsten uit alle 3000 Nederlandse gemeenten, inclusief Bornate, Saba en Sint Eustasius. De voorwerpen zijn ook online te vinden via www.archeologie.nl. Archeologie uit de provincie Noord-Brabant wordt nu ook online te vinden via www.archeologie.nl. Archeologie uit de provincie Noord-Brabant wordt nu ook online te vinden via www.archeologie.nl.

De kast wordt in de loop der tijd verder aangevuld met vondsten uit alle 3000 Nederlandse gemeenten, inclusief Bornate, Saba en Sint Eustasius. De voorwerpen zijn ook online te vinden via www.archeologie.nl. Archeologie uit de provincie Noord-Brabant wordt nu ook online te vinden via www.archeologie.nl.

Duizenden scholieren op Kamp Went

Winterswijkse scholieren op Kamp Went. De foto toont een groep kinderen die aan een activiteit deelnemen op het terrein van de kamp.

Op 13 juli 2016. Achterboek Winterswijk. De foto toont een groep kinderen die aan een activiteit deelnemen op het terrein van de kamp.

Expositie Winterswijk met varve

De drie beelden van kunstenaars Van Halbeek, Roelofs en Van der Vlist. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

De drie beelden van kunstenaars Van Halbeek, Roelofs en Van der Vlist. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

De drie beelden van kunstenaars Van Halbeek, Roelofs en Van der Vlist. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

'Pindakoeken vlogen over de toonbank'

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.

Winterswijkse kunstenaars. De foto toont een kunstenaar die aan het werk is met een beeld.